

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2C/347/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114231161
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Rybárik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5114231161.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiline v konaní pred samosudcom JUDr. Jánom Rybárikom v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a.s., so sídlom Tomášikova 23/C, Bratislava, IČO: 47248980, právne zastúpený: PERSPECTA Legal, s.r.o., Tomášikova 23/C, Bratislava, IČO: 36668745, proti odporcovi: V. N., nar. X.X.XXXX, bytom L. Y. XXX, o zaplatenie 248,95 € s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Súd odporcovi trovy konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplatenia istiny vo výške 248,95 Eur. Svoj návrh odôvodnil tým, že spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., ako právny predchodca navrhovateľa uzavrela s odporcom zmluvu o elektronických komunikáciách. Na základe tejto zmluvy poskytoval právny predchodca účastníkovi plnenie riadne a včas. Podľa účtovných dokladov bolo zistené, že odporca jednu faktúru do dnešného dňa neuhradil. Vzhľadom na to, že si odporca svoj zmluvný záväzok nesplnil, porušil zmluvnú povinnosť, z čoho mu následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v žalovanej čiastke. Zmluvu o postúpení pohľadávok uzavrel Slovak Telekom a terajší navrhovateľ dňa 20.11.2013.

Odporca bol v tomto konaní absolútne nečinný. Poštové zásielky si v odberných lehotách nevyzdvihoval. Súd následne nariadil pojednávanie vo veci samej. Právny zástupca navrhovateľa prevzal poštovú zásielku s termínom pojednávania ešte dňa 3.7.2015 a odporca si poštovú zásielku v odbernej lehote nevyzdvihol, táto sa vrátila na súd dňa 23.7.2015. Následne potom súd pojednával v neprítomnosti navrhovateľa a odporcu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd sa na pojednávaní oboznámil s písomným návrhom, oznámením o postúpení pohľadávky, zmluvou o pripojení, pripojenou faktúrou a zistil nasledovné:

Ešte právny predchodca terajšieho navrhovateľa Slovak Telekom dňa 4.2.2011 podpísal s odporcom zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných a hlasových služieb - program 0. Na základe zmluvy poskytoval navrhovateľ plnenie riadne a včas. Terajší právny nástupca zistil, že podľa účtovných dokladov do dnešného dňa odporca nezaplatil faktúru za obdobie od 8.8.2011 do 7.9.2011 v sume 248,59 Eur.

Predmetom sporu je teda zaplatenie tejto faktúry, čo je faktúra - zmluvná pokuta.

Ako to už bolo konštatované vyššie, účastníci konania sa pojednávania nezúčastnili, odporca bol v tomto konaní absolútne nečinný. Súd sa oboznámil s pripojenými listinnými dôkazmi, ktoré produkoval v tomto spore len navrhovateľ, a to so zmluvou o pripojení zo dňa 4.2.2011, dodatkom k tejto zmluve o pripojení zo 4.2.2011. Z týchto zmlúv je nepochybné, že táto zmluva bola skutočne medzi účastníkmi konania uzavretá. Podnik, právny predchodca navrhovateľa Slovak Telekom, uzatvoril s odporcom túto zmluvu. Na základe tejto zmluvy mu bola poskytnutá SIM karta a program služieb Fix 16.

Z pripojeného dodatku k zmluve vyplýva, že program Fix 16 - jedná sa o minimálne mesačné zmluvné dobite 16 Eur pri telefóne Nokia 7230, doba viazanosti 24 mesiacov a zmluvná pokuta 248,96 Eur. Toto vyplýva z tabuľky č. 1 tohto dodatku.

Z pripojenej faktúry, ktorá bola vystavená za obdobie od 8.8.2011 do 7.9.2011 vyplýva že právny predchodca navrhovateľa túto vystavil na uvedenú sumu.

Pri posudzovaní tohto prípadu ohľadne zmluvnej pokuty znova, ako to už súd spomínal, vo svojich písomných rozhodnutiach v obdobných prípadoch, kedy spoločnosť Slovak Telekom zastupovali iné spoločnosti (napr. spoločnosť BL Telecom collection a podobne), viac krát rozhodol o tom, že zmluvnú pokutu v týchto prípadoch nepriznal. V tomto kontexte opätovne aj tunajší súd dáva do pozornosti zverejnené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011, ktorý v obdobnej veci, či už u operátora Slovak Telekom alebo u iného operátora - poskytovateľa telekomunikačných služieb, zamietol nároky zo zmluvnej podmienky s obdobnou úpravou vzhľadom na právoplatný rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté o neplatnosti dohody o zmluvnej pokute z dôvodu neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky.

Nakoľko bolo v obdobných veciach viac krát judikované a právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorou bola dohodnutá zmluvná pokuta v pevnej výške bez ohľadu na charakter a závažnosť porušenia povinnosti, ako aj dôležitosť zabezpečovanej povinnosti, súd znova opakuje, že z dôvodu právoplatnosti rozsudku krajského súdu nemohol rozhodnúť inak, ako to bolo v pôvodných konaniach urobené, kde bolo už viac krát konštatované, že sú to neprijateľné zmluvné podmienky zo strany poskytovateľa - podniku tejto služby.

Aj tunajší súd môže opätovne len citovať z obdobných rozsudkov súdov celej SR, resp. Krajského súdu v Prešove ktorý sa už s týmito podmienkami zmluvnej pokuty viac krát vypořiadal. Predovšetkým sa jedná o ust. § 52 ods. 1/ Obč. zákonníka - spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Vzhľadom na publikované rozhodnutia slovenských súdov, predovšetkým Krajského súdu v Prešove, tak ako to je už vyššie konštatované, súd dáva do pozornosti aj teľajšiemu právnenmu nástupcovi navrhovateľa, že nakoľko ten, ktorý si svoj nárok vymedzil nárokom z uplatnenej zmluvnej pokuty, teda zo záväzkového vzťahu, nemôže sa bez toho, aby navrhol súdu zmenu návrhu a súd takejto zmeny vyhovel, domáhať sa priznania aj nároku z náhrady škody. Navrhovateľ ani len nežiadal o zmenu návrhu, hoc je zrejme aj z ďalších rozhodnutí súdov SR, že je možno konvalidovať svoje nároky vyplývajúce zo zmluvnej pokuty titulom náhrady škody. Tunajšiemu súdu sa javí ako „apriori“ opätovne prepisovať zdôvodnenia rozsudkov, ktoré v týchto veciach už boli použité a ktoré sa jednoznačne vyslovili, že návrh na zmluvnú pokutu, ako je aj v tomto spore adresovaný a použitý, sa nedá priznať navrhovateľovi.

Je to z dôvodu rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktoré je judikované v mnohých rozhodnutiach súdov SR. Tunajší súd sa nemôže odlíšiť od už akceptovanej právnej úpravy na základe rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a rozhodovať o zmluvnej pokute v zmysle návrhu navrhovateľa, ktorý je ďalším nástupcom pôvodného navrhovateľa Slovak Telekom. Podľa názoru tunajšieho súdu právnej kancelárii - spoločnosti Quantum Credit a.s. sú dobre známe judikované rozhodnutia tunajších slovenských súdov ohľadne zmluvných pokút, najmä rozhodnutia Krajského súdu v Prešove o zmluvnej pokute. Konkrétne sa jedná o prípad právneho predchodcu Slovak Telekom. Napriek tomuto konštatovaniu môže tunajší súd uviesť dôvody, ktoré sú popísané aj v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove pre ozrejmienie celej veci, čo sa týka zmluvných pokút:

Zo zmluvy o pripojení uzavretou medzi Slovak Telekom, a.s. a samotným odporcom zo dňa 4.2.2011 mal súd preukázaný záväzkový vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa, ktorý sa zaviazal odporcovi poskytnúť telekomunikačné a elektronické služby. Účastníci v ten deň k zmluve uzatvorili aj dodatok, na základe ktorého sa odporca zaviazal okrem získanej SIM karty a získaného telefónu, v prípade neplnenia si svojich povinností, zaplatiť zmluvnú pokutu 248,96 Eur. Odporca sa zaviazal minimálne mesačne si za fixné obdobie dobíjať kartu v sume 16 Eur mesačne. Kúpna cena mobilného

telefónu bola 1 Eur. Navrhovateľ tunajšiemu súdu neposkytol žiadne údaje o tom, aká bola skutočná cena mobilného telefónu Nokia 7230 v rozhodujúcom čase, pokiaľ by mal posudzovať prípadnú náhradu škody.

Čo sa týka uplatneného nároku navrhovateľa na zmluvnú pokutu, v tejto súvislosti súd, aj keď to už bol viackrát konštatovať v iných rozhodnutiach, cena tu bola dohodnutá medzi účastníkmi v dodatku k zmluve. Konkrétne v tab. č. 1 a bod 1 písm. e/ tohto dodatku. Súd sa však musel zaoberať posúdením nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty v súlade s judikatúrou súdov s prihliadnutím na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (ESD). Znova, v tomto konkrétnom prípade, nemohol opomenúť zverejnené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co/91/2011. Z toho rozhodnutia vyplýva, že vzhľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora EÚ by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľné zmluvné podmienky a jej poškodzujúcich účinkov.

„Členské štáty zabezpečenia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak jej ďalšia existencia je možná bez nekalých podmienok.“

Nakoľko bolo v obdobnej veci viackrát judikované a právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorou bola dohodnutá zmluvná pokuta v pevnej výške bez ohľadu na charakter a závažnosť porušenia povinností, ako aj dôležitosť zabezpečovacej povinnosti, súdy sa vo svojom rozhodnutí už v minulosti vyrovnávali aj s rozhodnutiami, v ktorých došlo k právoplatnému rozhodnutiu neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

Súd považuje za nepochybné, že navrhovateľ právo na zmluvnú pokutu odvíja od ustanovenia § 544 ods. O.z. a od dohody, ktorá je súčasťou spotrebiteľských zmlúv (Zmluvy o pripojení a dodatky k zmluve), ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Uplatnenie výberu kúpou iného mobilného telefónu alebo výberom nižšieho alebo vyššieho paušálu nemôže považovať za možnosť ovplyvnenia obsahu zmluvy ani vo výške zmluvnej pokuty. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Navrhovateľ ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednal, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, navrhovateľ menil len výšku zmluvnej pokuty aplikáciou jedného z viacerých variantov, ktoré predostrel svojim zákazníkom.

Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona je svojím charakterom občiansko-právnu zmluvou, hoci v občianskom zákonníku nie je výslovne uvedená ako spotrebiteľská zmluva. Je nepochybné, že navrhovateľ, jeho právny predchodca, pri uzatvorení zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania. Odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatvorení zmluvy nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Vzťahy medzi účastníkmi a na základe zmlúv vznikli v dobe, kedy SR už transformovala do právneho poriadku smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitol vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľná podmienka, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán nie v prospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, Smernica Rady 93/2013 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Nepochybne je právom navrhovateľa ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinností odberateľa služieb - zákazníka, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných inštitútov. Predmetom zabezpečenia v prejednávanej veci bol povinnosť odporcu riadne a včas uhrádzať odplatu za poskytnuté služby, ako aj povinnosť zákazníka po určitú dobu zostať v právnom vzťahu s poskytovateľom služieb a využívať hodnoty a rozsah služieb.

Je však potrebné si uvedomiť, že všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvýhodnená cena mobilného telefónu, odlišné ceny hovorného, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb za paušálnu sadzbu, tvoria ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyt služieb pre stanovenú dobu.

Sankciou za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom vzťahu - záväzku, teda nesmie znemožňovať zákazníkovi - spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah. Sankcia musí zodpovedať závažnosti porušenej povinnosti a prihliadať aj na charakter, čas a rozsah porušenej povinnosti, prípadne sa odvíjať od ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne na strane oprávneného.

To je v krátkosti z citácií niektorých súdov Slovenskej republiky ohľadne zmluvných pokút, resp. krátka citácia z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove.

Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v občianskom zákonníku, a to § 52 a nasledujúcich, a neprimerané vysoká zmluvná pokuta nereflektujúca na charakter, rozsah a závažnosť porušenej povinnosti, je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách preto nie možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545 a/ O.z.

V ďalšom už súd nebude používať citácie z rozhodnutí tunajších sudov SR a citácie z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktoré sú vo všeobecnosti známe právnickým kanceláriám, ako aj ostatným advokátom. Navyše je potrebné ešte záverom uviesť, že z rozhodovacej činnosti tohto súdu v minulosti terajší navrhovateľ viackrát zobral svoj návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty späť. Vzhľadom na uvedené potom súd návrh navrhovateľa ohľadne zaplatenia zmluvnej pokuty, keďže už bolo viackrát v minulosti judikované, že zmluvné podmienky sú neprijateľné, zamietol.

Ohľadne trov konania rozhodol súd v zmysle § 142 ods.1 OSP. Samotný odporca si neuplatňuje žiadne trovy konania, resp. sa nezúčastnil samotného pojednávania, a preto súd rozhodol tak, že trovy konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).